

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Gelişime Uygun Uygulamalara Yönelik İnançları ile Çok Kültürlülüğe Yönelik Tutumları ve Öz Yeterlik Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi¹

Examination of The Relationship between Preschool Teachers' Beliefs towards Developmentally Appropriate Practices and Attitudes towards Multiculturalism and Perceptions of Self-Efficacy

Nefise ÖZOK BULUT², Sümeyra ÇELİK KAHRAMAN³, Aslı YILDIRIM⁴

Makale Türü⁵: Araştırma Makalesi

Başvuru Tarihi: 16.09.2022

Kabul Tarihi: 17.07.2023

Atf İçin: Özok Bulut, N., Çelik Kahraman, S. ve Yıldırım, A. (2023). Okul öncesi öğretmenlerinin gelişime uygun uygulamalara yönelik inançları ile çok kültürlülüğe yönelik tutumları ve öz yeterlik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (AUJEF)*, 7(3), 588-608.

ÖZ: Araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin gelişime uygun uygulamalara yönelik inançları ile çok kültürlülüğe yönelik tutumları ve öz yeterlik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini ise kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılarak ulaşılan 150 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma verileri Gelişime Uygun Uygulamalar Öğretmen İnanç Ölçeği, Öğretmenlerin Çokkültürlü Tutum Ölçeği ve Öz Yeterlik Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistik teknikleri ile Mann-Whitney U Testi ve Spearman korelasyon analizi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğretmenlerin gelişime uygun uygulamalara yönelik inançlarının yüksek düzeyde, öz yeterliklerinin orta düzeyde ve çok kültürlülüğe yönelik tutumlarının olumlu olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin gelişime uygun uygulamalara yönelik farklı düzeydeki inançlarının, çok kültürlülüğe yönelik tutumları üzerinde anlamlı bir farklılığa sebep olduğu, buna karşın öz yeterlikleri üzerinde anlamlı bir farklılığa sebep olmadığı belirlenmiştir. Ayrıca öğretmenlerin gelişime uygun uygulamalara yönelik inançları arttığında, çok kültürlülüğe yönelik olumlu tutumlarının ve öz yeterliklerinin arttığı saptanmıştır. Araştırma sonuçları ilgili alanyazın temelinde tartışılmıştır. Tartışma sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin gelişime uygun uygulamaları, çok kültürlülüğe yönelik tutumları ve öz yeterlik algılarını desteklemek amacıyla birtakım öneriler sunulmuştur.

¹ Bu çalışma, 17-19 Kasım 2022 tarihlerinde düzenlenen International Education Congress'de sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Öğr. Gör., İstanbul Gedik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, nefise.ozok@gedik.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2070-7797

³ Uzm., Kurtuluş Şehit Uğur Şahin Anaokulu, sumeyra.363@gmail.com, ORCID: 0000-0002-2720-4164

⁴ Dr. Öğr. Üyesi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, ayildirim@anadolu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8535-3715

⁵ Etik kurul izni: Anadolu Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulunun 03/03/2021 tarihli 21056 sayılı kararı ile izin alınmıştır.

Anahtar sözcükler: Gelişime uygun uygulamalar, çok kültürlülüğe yönelik tutum, öz yeterlik, okul öncesi öğretmeni

ABSTRACT: The aim of the study is to examine the relationships between preschool teachers' beliefs towards developmentally appropriate practices, attitudes towards multiculturalism and perceptions of self-efficacy. Correlational survey model, one of the quantitative research methods, was used in the study. The sample of the study consists of 150 preschool teachers reached by using the convenience sampling method. Research data were collected with the Developmentally Appropriate Practice Teacher Beliefs Scale, The Multicultural Teacher Attitude Scale and Self-Efficacy Scale. In the analysis of the data, descriptive statistical techniques, Mann-Whitney U Test and Spearman correlation analysis were used. As a result of the research, it was determined that teachers' beliefs towards developmentally appropriate practices are high level, their perceptions of self-efficacy are middle level, and their attitudes towards multiculturalism are positive. It was deduced that teachers' different levels of beliefs towards developmentally appropriate practices caused a significant difference on their attitudes towards multiculturalism, but did not cause a significant difference on their perceptions of self-efficacy. In addition, it was determined that when teachers' beliefs towards developmentally appropriate practices increased, their positive attitudes towards multiculturalism and their self-efficacy increased. The results of the research were discussed on the basis of the related literature. As a result of the discussion, some suggestions were presented in order to support preschool teachers' developmentally appropriate practices, attitudes towards multiculturalism and self-efficacy perceptions.

Keywords: Developmentally appropriate practices, attitudes towards multiculturalism, self-efficacy, preschool teachers

1. GİRİŞ

Küçük Çocukların Eğitimi Ulusal Birliği (National Association for the Education of Young Children) öncülüğünde ortaya konulan gelişime uygun uygulamalar (GUU), eğitimciler tarafından çocukların yaşları, bireysel farklılıkları ve sosyo-kültürel bağlamlarının dikkate alınması gerektiğini vurgulayan çocuk merkezli ve oyun temelli bir erken çocukluk eğitimi yaklaşımıdır. Aynı zamanda çocukları bir miktar zorlayan GUU, başarabilecekleri hedeflere ulaşmaları yönünde de desteklemektedir (Bredenkamp, 2015; NAEYC, 2009). Bu yaklaşım seksenli yıllarda Amerika Birleşik Devletleri'nde, okul öncesi dönem ve birinci sınıf çocuklarına yönelik uygulanan standart testler ve akademik başarı kaygısının olduğu, rekabetçi öğrenme ortamlarına karşı bir duruş olarak ortaya çıkmıştır (Wortham, 2006). Tek bir kişinin veya ülkenin düşünsel ürünü olmayan GUU'nun oluşumunda birçok filozof ve çocuk hakları savunucusu yer almaktadır. Comenius, öğrenme materyallerinin yaşlara göre sınıflandırılması gerektiğini; Froebel, oyunun çocuğun gelişimi ve öğrenmesinde önemli bir araç olduğunu; Montessori, öğrenmenin çocuğun bireysel özelliklerine uygun olması gerektiğini; Piaget, çocuğun bilgiyi kendisinin yapılandırıldığını; Vygotsky, çocuğun sosyal ve kültürel bağlamlarının gelişimi ve öğrenmesi üzerindeki etkisini; Dewey ise programın çocuk merkezli olması gerektiğini belirterek GUU'nun ilkelerinin oluşmasına katkıda bulunmuştur (Kostelnik vd., 2019).

GUU özel bir eğitim programından ziyade erken çocukluk programlarında dikkate alınması gereken temel ilke ve uygulamalar için bir çerçevedir (Wortham, 2006). GUU kapsamında eğitimcilerin, her çocuğun bireysel özellikleri, gelişimi, öğrenmesi ve sosyokültürel bağlamları hakkında bilgiye sahip olmaları ve bu bilgileri uygulamalarına yansıtmaları gerektiği vurgulanmaktadır (NAEYC, 2009). Dolayısıyla GUU'nun ilkelerine dayalı olan eğitim uygulamaları, çok kültürlü bir bakış açısına sahip olmayı ve farklılıklara saygılı olmayı da gerektirmektedir (Kostelnik vd., 2019; Suk Lee, Baik ve Charlesworth, 2006). Bu da öğretmenlerin tüm çocukların kültürüne, ana diline, aile ve toplum bağlamına, bireysel yeteneklerine ve engellerine saygı göstermesi ile mümkün görünmektedir (Bredenkamp, 2015). Çok kültürlülük; cinsiyet, cinsel yönelim, sosyal sınıf, etnik köken, dil, eğitim, yaş, özel gereksinimli olma durumu, dini/manevi yönelim ve diğer kültürel boyutları içeren kapsamlı bir kavramdır (APA, 2002). 2021 yılında Türkiye'ye göç eden bireylerin sayısı, bir önceki yıla göre %116,9 oranında artış göstermiştir (Uluslararası Göç İstatistikleri, 2021). Bununla birlikte 3-9 yaş arasında herhangi bir engeli olan bireylerin oranının %6,9 olduğu bildirilmiştir (Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, 2022). Bu bulgular Türkiye'de eğitimcilerin çok kültürlü bir eğitim yaklaşımı benimsemeleri ve bunu uygulamalarına yansıtma önemini göstermektedir. Çok kültürlü eğitim ise farklı cinsiyet ve özel gereksinim, çeşitli sosyal ve kültürel bağlamlara sahip tüm çocuklar için kapsayıcı ve eşitlikçi bir eğitim ortamı yaratmaktır (Banks ve Banks, 2004). Bu noktada öğretmenlerin farklılıklara yönelik tutumu oldukça önemlidir. Çok kültürlülüğe yönelik olumlu tutuma sahip olan öğretmenler, bireysel farklılıklara saygı duyar; farklılıkları olumlu olarak algılar ve çocuklara kültürel çeşitliliği yansıtıcı eğitim ortamları sunar (Kostelnik vd., 2019). Erken çocukluk döneminde pek çok davranış model alan çocuklar (Bandura, 1977), bu sayede farklılıklara dair olumlu tutum geliştirebilirler. Bununla birlikte çok kültürlülüğe yönelik olumlu tutuma sahip öğretmenlerin, sistematik bir şekilde aile katılımını teşvik ettikleri ve programlarında çocuk ve aile bağlamı açısından gerekli uyarlamalar yaptıkları görülmektedir (Tarman ve Tarman, 2011). Yapılan çalışmalar, bu türden tutum ve davranışlara sahip olan öğretmenlerin daha gelişime uygun uygulamalar gerçekleştirme eğiliminde olduklarını vurgulamaktadır (Çobanoğlu vd., 2019; Demircan ve Tantekin Erden, 2015). Öğretmenlerin çok kültürlülüğe yönelik tutumlarının yanı sıra kendilerini yeterli olarak algılamalarının da gelişime uygun uygulamalar gerçekleştirme durumlarını etkilediği bilinmektedir (OECD, 2009). Öz yeterliği yüksek olan öğretmenler öğrenme süreci için yeni fikirlere daha açıktır, her çocuğun ihtiyacının farkındadır ve

bunları karşılamaya yönelik uygulamalar gerçekleştirmeye çalışmaktadır (Tschannen Moran ve Hoy, 2001). Araştırmalar öz yeterlik algısı yüksek olan okul öncesi öğretmenlerinin yapılandırmacı bir eğitim anlayışı benimseyerek çocuk merkezli uygulamalar yapma eğiliminde olduklarını, bu sayede daha gelişime uygun uygulamalar gerçekleştirdiklerini göstermektedir (Çobanoğlu, 2011; Guo vd., 2010; Perren vd., 2017). Bu bilgiler doğrultusunda GUU yaklaşımının eğitim ortamlarına yansıtılabilmesi için öğretmenlerin çok kültürlülüğe yönelik olumlu tutuma ve yüksek öz yeterlik algısına sahip olması gerektiği söylenebilir.

Gelişime uygun uygulamalara yönelik okul öncesi öğretmenleri ile yapılan çalışmalar incelendiğinde, öğretmenlerin GUU'ya yönelik inançlarına ve bu inançların bazı değişkenler (GUU uygulamaları, aile katılımına yönelik tutumları, çocukların sosyal yeterliklerini destekleyici öğretim stratejileri kullanma durumları, çocukların sosyal becerileri) ile arasındaki ilişkiye odaklanıldığı tespit edilmiştir (Brown, 2020; Demircan ve Tantekin Erden, 2015; Erdiller ve McMullen, 2003; Hedge vd., 2014; Kim ve Han, 2015; McMullen vd., 2005; Soyalp, 2019; Suk Lee vd., 2006). Birçok çalışmada öğretmenlerin GUU'ya yönelik inançlarının yüksek düzeyde olduğu ancak bunu uygulamalarına yansıtamadıkları sonucuna ulaşılmıştır (Brown, 2020; Kim ve Han, 2015; Şahin, 2013; Şahin Sak vd., 2018). Uluslararası alanyazında GUU'ya yönelik çalışmalar olmasına karşın, Türkiye'de bu konuya yönelik sınırlı çalışmanın bulunduğu görülmüştür (Çobanoğlu vd., 2019; Demircan ve Tantekin Erden, 2015; Soyalp, 2019; Şahin, 2013; Şahin Sak ve Sak, 2017; Şahin Sak vd., 2018). Ayrıca alanyazında öğretmenlerin çok kültürlülüğe yönelik tutumları ve öz yeterlik algılarının gelişime uygun uygulamalar gerçekleştirmelerini etkileyebileceği vurgulanmasına karşın (Bredekamp, 2015; Çobanoğlu vd., 2019; Johnson Ferguson, 2018; Kostelnik vd., 2019; OECD, 2009; Perren vd., 2017; Tarman ve Tarman, 2011) bu değişkenler arasındaki ilişkinin incelendiği bir çalışma tespit edilmemiştir. Mevcut çalışma ile bu değişkenler arasındaki ilişkinin ortaya konulması amaçlanmaktadır. Çalışmanın, öğretmenlerin GUU'yu eğitim ortamlarına yansıtılmalarına ilişkin inançlarını etkileyen bazı faktörlerin belirlenmesi ve buna yönelik önlemlerin alınabilmesi açısından değerli olduğu düşünülmektedir. Bu sayede okul öncesi eğitim uygulamalarının iyileştirilerek okul öncesi eğitimin niteliğinin artırılmasına katkıda bulunulacağı ön görülmektedir.

Bu çalışmada okul öncesi öğretmenlerinin gelişime uygun uygulamalara yönelik inançları ile çok kültürlülüğe yönelik tutumları ve öz yeterlik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır ve aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. Okul öncesi öğretmenlerinin gelişime uygun uygulamalara yönelik inanç düzeyleri nasıldır?
2. Okul öncesi öğretmenlerinin çok kültürlülüğe yönelik tutumları nasıldır?
3. Okul öncesi öğretmenlerinin öz yeterlik algıları nasıldır?
4. Gelişime uygun uygulamalara yönelik inançları farklı düzeyde olan okul öncesi öğretmenlerinin çok kültürlülüğe yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanlar arasında anlamlı farklılık var mıdır?
5. Gelişime uygun uygulamalara yönelik inançları farklı düzeyde olan okul öncesi öğretmenlerinin öz yeterlik ölçeğinden aldıkları puanlar arasında anlamlı farklılık var mıdır?
6. Okul öncesi öğretmenlerinin gelişime uygun uygulamalara yönelik inançları ile çok kültürlülüğe yönelik tutumları ve öz yeterlik algıları arasında ilişki var mıdır?

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama araçları ve veri analiz süreçlerine ilişkin açıklamalara yer verilmiştir. Çalışma araştırma ve yayın etiğine uygun şekilde yürütülmüştür.

2.1. Araştırmanın Modeli

Çalışma, nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılarak yürütülmüştür. Tarama modeli, bir araştırma evreninin görüş, eğitim veya tutumlarını, bu evrende yer alan örneklemle çalışarak nicel olarak tanımlamaya olanak sağlamaktadır (Creswell ve Creswell, 2018). İlişkisel tarama modeli ise iki ya da daha fazla değişken arasındaki değişimin var olma durumunu ve/veya derecesini belirlemek için kullanılmaktadır (Karasar, 2006). Araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin gelişime uygun uygulamalara yönelik inançları ile çok kültürlülüğe yönelik tutumları ve öz yeterlik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlandığından bu model tercih edilmiştir. Uygulama öncesinde, Anadolu Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulunun 03/03/2021 tarihli 21056 sayılı kararı ile izin alınmıştır.

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Eskişehir ve Kırıkkale illeri resmi okul öncesi eğitim kurumlarındaki okul öncesi öğretmenleri oluşturmaktadır. İl Millî Eğitim Müdürlüklerinden alınan bilgilere göre araştırmanın yürütüldüğü 2020-2021 eğitim öğretim yılında bu illerde görev yapan toplam okul öncesi öğretmen sayısı 1407'dir. Evrenin tamamına ulaşılmasının zor olması sebebiyle kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Bu yöntem, araştırmacı tarafından bireylerin kolay ulaşılabilir ve uygun olma açısından değerlendirilerek örneklemin oluşturulmasını sağlar (Korkmaz, 2020). Örneklemin büyüklüğü evren bilindiğinde uygulanan formül (Gülbüz ve Şahin, 2015) ile hesaplanmış ve %90 güven aralığında 144 öğretmenin evreni temsil edeceği belirlenmiştir. Örnekleme oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin kişisel özelliklerine aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 1: Öğretmenlerin Kişisel Özelliklerine İlişkin Yüzde ve Frekans Değerleri (N=150)

Cinsiyet	Frekans (f)	Yüzde (%)
Kadın	142	94,7
Erkek	8	5,3
Yaş		
20-25	15	10
26-30	51	34
31-35	28	18,7
36-40	35	23,3
41 ve üstü	21	14
Mesleki Kıdem		
0-5	55	36,7
6-10	32	21,3

11-15	38	25,3
16 ve üstü	25	16,7
Öğrenim Durumu		
Önlisans	7	4,7
Lisans	120	80
Yüksek lisans	23	15,3

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veriler “Kişisel Bilgi Formu”, “Gelişime Uygun Uygulamalar Öğretmen İnanç Ölçeği”, “Öğretmenlerin Çokkültürlü Tutum Ölçeği” ve “Öz Yeterlik Ölçeği” kullanılarak toplanmıştır. Belirtilen ölçekler çevrim içi form oluşturucuya (Google Forms) tanımlanmış ve öğretmenler ile paylaşılmıştır. Uygulama öncesinde öğretmenlere araştırmanın gönüllülük esasına dayalı olduğu, elde edilen verilerin yalnızca araştırma amacıyla kullanılacağı, istedikleri zaman çalışmadan ayrılacaklarının belirtildiği ve araştırmanın amacının açıklandığı bilgilendirilmiş onam formu sunulmuştur.

2.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyet, yaş, mesleki kıdem ve öğrenim durumuna yönelik sorular yer almaktadır.

2.3.2. Gelişime Uygun Uygulamalar Öğretmen İnanç Ölçeği (GUUÖİÖ)

Kim ve Buchanan’ın (2009) geliştirdiği ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışmaları, Şahin Sak ve Sak (2017) tarafından yapılmıştır. Üç alt boyuttan (Gelişime Uygun Olan, Gelişime Uygun Olmayan ve Aile, Kültür ve Kaynaştırma) oluşan ölçeğin bir tane açık uçlu olmak üzere toplam 29 maddesi bulunmaktadır. Gelişime Uygun Uygulamalar boyutu 13 maddeden, Gelişime Uygun Olmayan Uygulamalar boyutu 9 maddeden, Aile, Kültür ve Kaynaştırma boyutu ise 6 maddeden oluşmaktadır. Beşli likert tipi derecelmeli ölçekte derecelendirmeler “hiç önemli değildir” ve “son derece önemlidir” arasında değişmektedir. Gelişime Uygun Uygulamalar Öğretmen İnanç Ölçeği’nden (GUUÖİÖ) alınabilecek maksimum puan 140, minimum puan ise 28’dir. Öğretmenin ölçekten yüksek puan alması, gelişime uygun uygulamalara ilişkin yüksek düzeyde inancı olduğu anlamına gelmektedir. Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0,85 olan ölçeğin mevcut araştırmada Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0,85, birinci boyutu için 0,86, ikinci boyutu için 0,87 ve üçüncü boyutu için 0,71’dir. Ayrıca mevcut araştırmada ölçeğin yapı geçerliliğine ilişkin gerçekleştirilen doğrulayıcı faktör analizi (DFA) sonuçları kabul edilebilir düzeyde uyum değerleri vermektedir [$\chi^2/sd=1.46$; GFI=.82; CFI=.92; NFI=.78; RMSEA=.056]. Buna göre üç boyutlu yapıdaki ölçeğin, toplanan veri ile uyumlu olduğu söylenebilir.

2.3.3. Öğretmenlerin Çokkültürlü Tutum Ölçeği (ÖÇTÖ)

Ponterotto ve arkadaşlarının (1998) geliştirdiği ölçek, Yazıcı, Başol ve Toprak (2009) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. Toplam 20 maddeden oluşan ölçek tek boyutludur. Beşli likert tipi derecelmeli

ölçekte derecelendirmeler “hiç katılmıyorum” ile “tamamen katılıyorum” arasında değişmektedir. Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0,86 olan ölçeğin mevcut araştırmada Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0,74’tür. Ayrıca mevcut araştırmada ölçeğin faktör yapısını doğrulamak için gerçekleştirilen DFA sonuçları, kabul edilebilir düzeyde uyum değerleri vermektedir [$\chi^2/sd=1.71$; GFI=.84; CFI=.85; NFI=.72; RMSEA=.069]. Buna göre tek boyutlu ölçeğin, toplanan veri ile uyumlu olduğu söylenebilir.

2.3.4. Öz Yeterlik Ölçeği

Gibson ve Dembo’nun (1984) geliştirdiği ölçek, Woolfolk ve Hoy (1990) tarafından 22 maddeye dönüştürülmüştür. Kesgin (2006) tarafından ise araştırma kapsamında uygun olduğu düşünülen 9 madde seçilerek kullanılmıştır. Tek boyuttan oluşan ve beşli likert tipi derecelmeli ölçekte derecelendirmeler “hiç katılmıyorum” ile “tamamen katılıyorum” arasında değişiklik göstermektedir. Ölçekten elde edilebilecek puanlar en az 9 en çok 45’tir. Ölçekten alınan puanların yüksek olması, öğretmenlerin öz yeterlik inanç düzeylerinin yüksek olması anlamına gelmektedir. Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0,74 olan ölçeğin mevcut araştırmada Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0,85’tir. Ayrıca mevcut araştırmada ölçeğin yapı geçerliliğine ilişkin gerçekleştirilen DFA sonuçları kabul edilebilir düzeyde uyum değerleri vermektedir [$\chi^2/sd=1.78$; GFI=.95; CFI=.97; NFI=.94; RMSEA=.073]. Buna göre tek boyutlu ölçeğin, toplanan veri ile uyumlu olduğu söylenebilir.

2.4. Veri Analizi

Araştırma verileri SPSS ve JASP programları ile analiz edilmiştir. Öncelikle ölçeklerden elde edilen puanlara yönelik RStudio’da faktör skorları üretilmiştir. Öğretmenlerin gelişime uygun uygulamalara yönelik inanç düzeyleri, çok kültürlülüğe yönelik tutumları ve öz yeterlik algılarını belirlemek amacıyla betimsel istatistik tekniklerinden (frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma) yararlanılmıştır. Analiz sürecinde öğretmenlerin gelişime uygun uygulamalara yönelik orta ve yüksek düzeyde inanca sahip oldukları tespit edilmiştir. Bu nedenle inançları farklı düzeyde olan öğretmenlerin çok kültürlü tutum ölçeği ve öz yeterlik ölçeğinden aldıkları puanların anlamlı bir farklılık gösterme durumunu saptamak amacıyla ilişkisiz örneklem için t-testi gerçekleştirilmiştir. Bu analizde, iki ilişkisiz örneklemin ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olma durumunu test etmek amaçlanmaktadır (Büyüköztürk, 2019). Ayrıca öğretmenlerin gelişime uygun uygulamalara yönelik inançları ile çok kültürlülüğe yönelik tutumları ve öz yeterlik algıları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla kullanılan korelasyon analizi iki değişken arasındaki doğrusal ilişkinin gücü ve yönünü belirlemek için kullanılmaktadır (Pallant, 2017).

3. BULGULAR

Bu bölümde GUUÖİÖ, ÖÇTÖ ve Öz Yeterlik Ölçeği kullanılarak elde edilen verilerin analizi sonucunda ulaşılan bulgular tablolar şeklinde sunulmuştur.

Tablo 2: Öğretmenlerin Gelişime Uygun Uygulamalar Öğretmen İnanç Ölçeğine İlişkin Minimum, Maksimum, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Ölçek ve Ölçek Boyutları	N	Min	Max	\bar{X}	ss
Gelişime Uygun Uygulamalar Boyutu	150	38	65	60,19	5,28
Gelişime Uygun Olmayan Uygulamalar Boyutu	150	9	45	33,45	7,86
Aile, Kültür ve Kaynaştırma Boyutu	150	14	30	26,56	3,1
Gelişime Uygun Uygulamalar İnanç Ölçeği	150	80	139	120,21	11,54

Tablo 2 incelendiğinde öğretmenlerin aldıkları maksimum puanın 140 üzerinden 139, minimum puanın 80 olduğu görülmektedir. Ayrıca öğretmenlerin puanlarının aritmetik ortalaması 120,21 ve standart sapması 11,54'tür. Gelişime uygun uygulamalara yönelik inanç düzeyleri düşük, orta ve yüksek olarak gruplandırılmaktadır. Ölçekten alınabilecek maksimum puandan (140) minimum puan (28) çıkarılmış ve 112 elde edilmiştir. Bu sayı üçe bölünmüş ve puanları 28-65 aralığında olanların inançları düşük, 66-102 aralığında olanların inançları orta ve 103-140 aralığında olanların inançları yüksek olarak belirtilmiştir (Şahin Sak ve Sak, 2017). Tablo 3'te görüldüğü gibi mevcut çalışmada öğretmenlerin inanç düzeylerinin orta (%9) ve yüksek olduğu (%91), düşük düzeyde inanca sahip öğretmenin olmadığı saptanmıştır.

Tablo 3: Öğretmenlerin Gelişime Uygun Uygulamalara Yönelik Farklı Düzeydeki İnançları

İnanç Düzeyi	Puan Aralıkları	Frekans (f)	Yüzde (%)	\bar{X}	ss
Orta	66-102	13	9	95,3	11,66
Yüksek	103-140	137	91	122,57	11,54

Öğretmenlerin çok kültürlü tutum ölçeğinden aldıkları puanlar üzerinde gerçekleştirilen betimsel istatistik analizi sonuçlarını gösteren Tablo 4 incelendiğinde, puanlarının ortalamasının 76,37 olduğu görülmektedir. Puanları ortalamasının üzerinde olan öğretmenlerin oranı %55 (n=82), ortalamasının altında olanların oranı %45'tir (n=68). Dolayısıyla öğretmenlerin çok kültürlülüğe yönelik tutumlarının olumlu olduğu söylenebilir.

Tablo 4: Öğretmenlerin Çokkültürlü Tutum Ölçeğine İlişkin Minimum, Maksimum, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

	N	Min	Max	\bar{X}	ss
Öğretmenlerin Çokkültürlü Tutum Ölçeği	150	43	98	76,37	8,34

Öğretmenlerin öz yeterlik ölçeğinden aldıkları puanlar üzerinde gerçekleştirilen betimsel istatistik analizi sonuçlarını gösteren Tablo 5 incelendiğinde, puanlarının ortalamasının 38,75 ve standart

sapmasının 4,37 olduğu görülmektedir. Puanları ortalamanın üzerinde olan öğretmenlerin oranı %51 (n=76), ortalamanın altında olanların oranı ise %49'dur (n=74). Bu bulgudan hareketle öz yeterlik puanları ortalamanın üzerinde ve altında olan okul öncesi öğretmenlerinin oranının neredeyse birbirine eşit olduğu söylenebilir.

Tablo 5: Öğretmenlerin Öz Yeterlik Ölçeğine İlişkin Minimum, Maksimum, Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

	N	Min	Max	\bar{X}	ss
Öz Yeterlik Ölçeği	150	25	45	38,75	4,37

Araştırmada gelişime uygun uygulamalara yönelik inançları farklı düzeyde olan (orta, yüksek) öğretmenlerin çok kültürlü tutum ölçeğinden aldıkları puanlar arasında anlamlı farklılık olma durumu incelenmiştir. Öncelikle grupların normal dağılımını belirlemek için Shapiro-Wilk analizi gerçekleştirilmiş ve grupların normal dağılmadığı ($p < 0,05$) görülmüştür. Grupların varyanslarının homojen olma durumunu belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Levene's testi sonucunda grupların varyansının homojen olduğu ($p > 0,05$) belirlenmiştir. Gruplar normal dağılım göstermediğinden Mann-Whitney U Testi gerçekleştirilmiş ve sonuçlar Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6: Öğretmenlerin Gelişime Uygun Uygulamalara Yönelik İnanç Düzeylerine Göre Çok Kültürlülüğe Yönelik Tutumları Mann-Whitney U Testi

Gruplar	N	Sıralar Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Yüksek	137	78,31	10728	506	0,01*
Orta	13	45,92	597		

Tablo 6 incelendiğinde, öğretmenlerin Çokkültürlü Tutum Ölçeği'nden elde ettikleri puan ortalamalarına ilişkin sıra ortalamaları ile gelişime uygun uygulamalara yönelik inanç düzeyleri (orta-yüksek) arasında anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p < 0,05$). Bu fark gelişime uygun uygulamalara yönelik yüksek inanç düzeyi sıra ortalamalarının (78,31); orta inanç düzeyi sıra ortalamalarından (45,92) büyük olmasından kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla veriler, gelişime uygun uygulamalara yönelik yüksek inanca sahip olan öğretmenlerin, çok kültürlülüğe yönelik daha olumlu tutuma sahip olduğunu göstermektedir.

Araştırmada gelişime uygun uygulamalara yönelik inançları farklı düzeyde olan (orta, yüksek) öğretmenlerin öz yeterlik ölçeğinden aldıkları puanlar arasında anlamlı farklılık olma durumu incelenmiştir. Öncelikle grupların normal dağılımını belirlemek amacıyla Shapiro-Wilk analizi gerçekleştirilmiş ve grupların normal dağılmadığı ($p < 0,05$) saptanmıştır. Grupların varyanslarının homojen olma durumunu belirlemek için gerçekleştirilen Levene's testi sonucunda grupların varyansının homojen olduğu ($p > 0,05$) belirlenmiştir. Gruplar normal dağılım göstermediğinden Mann-Whitney U Testi gerçekleştirilmiş ve sonuçlar Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7: Öğretmenlerin Gelişime Uygun Uygulamalara Yönelik İnanç Düzeylerine Göre Öz Yeterlikleri Mann-Whitney U Testi

Gruplar	N	Sıralar Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Yüksek	137	76,34	10459	775	0,442*
Orta	13	66,62	866		

Tablo 7 incelendiğinde, öğretmenlerin öz yeterlik ölçeği puan ortalamalarına ilişkin sıra ortalamaları ile gelişime uygun uygulamalara yönelik inanç düzeyleri (orta-yüksek) arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir ($p>0,05$). Bu bulgu, öğretmenlerin gelişime uygun uygulamalara yönelik farklı inanç düzeylerine sahip olmalarının öz yeterlik algıları üzerinde önemli bir değişken olmadığını ortaya koymaktadır.

Araştırmada öğretmenlerin gelişime uygun uygulamalara yönelik inançları ile çok kültürlülüğe yönelik tutumları ve öz yeterlik algıları arasında ilişki olma durumu incelenmiştir. Öncelikle grupların normal dağılımını belirlemek amacıyla Shapiro-Wilk analizi gerçekleştirilmiş ve grupların normal dağılmadığı ($p<0,05$) saptanmıştır. Gruplar normal dağılım göstermediği için Spearman korelasyon analizi gerçekleştirilmiş ve sonuçlar Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8: Öğretmenlerin Gelişime Uygun Uygulamalara Yönelik İnançları ile Çok Kültürlülüğe Yönelik Tutumları ve Öz Yeterlikleri Arasındaki Korelasyon Analizi

		1	2	3
1. Gelişime Uygun Uygulamalar	<i>rho</i>	1	,499***	,345***
	<i>p</i>		,001	,001
2. Çok Kültürlülüğe Yönelik Tutum	<i>rho</i>		1	,288***
	<i>p</i>			,001
3. Öz Yeterlik	<i>rho</i>			1
	<i>p</i>			

Tablo 8’e göre öğretmenlerin gelişime uygun uygulamalara yönelik inançları ($\rho=0,499$; $p<0,001$) ile çok kültürlülüğe yönelik tutumları arasında orta düzeyde pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Benzer şekilde öğretmenlerin gelişime uygun uygulamalara yönelik inançları ($\rho=0,345$; $p<0,001$) ile öz yeterlikleri arasında orta düzeyde pozitif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin çok kültürlülüğe yönelik tutumları ($\rho=0,288$; $p<0,001$) ile öz yeterlikleri arasında pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişkinin olduğu saptanmıştır. Bu bilgiler doğrultusunda öğretmenlerin gelişime uygun uygulamalara yönelik inançları arttıkça çok kültürlülüğe yönelik olumlu tutumlarının ve öz yeterlik düzeylerinin arttığı söylenebilir.

Son olarak okul öncesi öğretmenlerinin gelişime uygun uygulamaların alt boyutlarına yönelik inançları ile çok kültürlülüğe yönelik tutumları ve öz yeterlik algıları arasında ilişki olma durumu incelenmiştir ve korelasyon analizi sonuçları Tablo 9’da yer almaktadır.

Tablo 9: Öğretmenlerin Gelişime Uygun Uygulamaların Alt Boyutlarına Yönelik İnançları ile Çok Kültürlülüğe Yönelik Tutumları ve Öz Yeterlikleri Arasındaki Korelasyon Analizi

		1	2	3	4	5
1. Gelişime Uygun Uygulamalar	<i>rho</i>	1	,320***	,835***	,478***	,374***
	<i>p</i>		,001	,001	,001	,001
2. Gelişime Uygun Olmayan Uygulamalar	<i>rho</i>		1	,299***	,249**	-,076
	<i>p</i>			,001	,01	,355
3. Aile, Kültür ve Kaynaştırma	<i>rho</i>			1	,508***	,359***
	<i>p</i>				,001	,001
4. Çok Kültürlülüğe Yönelik Tutum	<i>rho</i>				1	,288***
	<i>p</i>					,001
5. Öz Yeterlik	<i>rho</i>					1
	<i>p</i>					

Tablo 9’da yer alan veriler incelendiğinde öğretmenlerin gelişime uygun uygulamalar alt boyutuna yönelik inançları ile çok kültürlülüğe yönelik tutumları ($rho=0,478$; $p<0,001$) ve öz yeterlikleri ($rho=0,374$; $p<0,001$) arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin aile, kültür ve kaynaştırma alt boyutuna yönelik inançları ile çok kültürlülüğe yönelik tutumları ($rho=0,508$; $p<0,001$) ve öz yeterlikleri ($rho=0,359$; $p<0,001$) arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin gelişime uygun uygulamalar alt boyutuna yönelik inançları ile aile, kültür ve kaynaştırma alt boyutuna yönelik inançları ($rho=0,835$; $p<0,001$) arasında ise pozitif yönde yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Ek olarak öğretmenlerin öz yeterlikleri ile çok kültürlülüğe yönelik tutumları ($rho=0,288$; $p<0,001$) arasında pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişkinin olduğu saptanmıştır.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Araştırma kapsamında okul öncesi öğretmenlerinin gelişime uygun uygulamalara yönelik inanç düzeyleri incelendiğinde, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun (%91) yüksek düzeyde inanca sahip olduğu görülmektedir. Alanyazın incelendiğinde GUUÖİÖ’nün kullanıldığı bir çalışmaya rastlanmıştır ve bu çalışmada da okul öncesi öğretmenlerinin GUU’ya yönelik inançlarının yüksek düzeyde olduğu saptanmıştır (Soyalp, 2019). Birçok çalışmanın sonucu da okul öncesi öğretmenlerinin GUU’ya ilişkin inançlarının orta veya yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir (Demircan ve Tantekin Erden, 2015; Erdiller ve McMullen, 2003; Hedge vd., 2014; Kim ve Han, 2015; McMullen vd., 2005). Ölçek ve görüşmenin kullanıldığı bu çalışmalarda, öğretmenlerin inançlarının yüksek olmasının sebebi sosyal

kabul edilebilir şekilde cevap verme eğilimleri olabilir. Öğretmenlerin bu eğilime sahip olmaları ise soruları ideal duruma uygun şekilde cevaplamalarına ve gerçek durumu yansıtmamalarına sebep olabilir.

GUU'ya yönelik inançların uygulamaları etkileyebileceği düşünüldüğünde (Brown, 2020; McMullen vd., 2005), öğretmenlerin yüksek düzeyde inanca sahip olmaları önemli görülmektedir. Buna karşın araştırmalar okul öncesi öğretmenlerinin inançlarını uygulamaya yansıtmakta zorlandıklarını göstermektedir (Hedge ve Cassidy, 2009a; 2009b; Kim vd., 2005; Parker ve Neuharth Pritchett, 2006; Ruto Korir, 2010; Suk Lee vd., 2006; Şahin Sak vd., 2018). Öğretmenlerin sınıflarında yer alan öğrenme merkezleri ve materyallerin yetersizliği ile öğretmen-çocuk oranının yüksek olması gibi yapısal kalite standartlarındaki eksiklikler (NAEYC, 2019) bu duruma sebep olarak gösterilebilir. Bu eksiklikler giderildiğinde, öğretmenlerin daha gelişime uygun uygulamalar gerçekleştirebileceği öngörülmektedir.

Okul öncesi öğretmenlerinin çok kültürlülüğe yönelik tutumları incelendiğinde olumlu tutuma sahip olan öğretmenlerin oranının daha fazla olduğu (%55) görülmektedir. Bu sonuç pek çok çalışmanın sonucu ile paralellik göstermesine karşın (Phoon vd., 2013; Yıldırım, 2016; Zotou, 2017), bazı çalışmaların sonucunda öğretmenlerin olumlu tutumlarını uygulamalarına yansıtamadıkları belirlenmiştir (Çapçı, 2020; Karupiah ve Berthelsen, 2011; Van Tartwijk vd., 2009; Taştekin vd., 2016). Ayrıca başka bir çalışmada belirtildiği gibi (Phoon vd., 2013) mevcut araştırmada da olumsuz tutuma sahip olan öğretmenlerin oranının yüksek olması (%45) çarpıcı bir bulgu olarak görülmektedir. Bu durum, öğretmenlerin sosyokültürel bağlamlarından, mesleğe başlamadan önce çok kültürlülüğe yönelik sahip oldukları önyargılardan (Neuharth Pritchett vd., 2001) ve eğitim alma durumlarından (Kimzan ve Arıkan, 2018) kaynaklanabilir. Öğretmenlerin çok kültürlülüğe yönelik tutum ve davranışlarının, çok kültürlülüğün eğitim sistemine dahil edilmesi ve çocukların bu konuya yönelik olumlu tutum ve davranışlar kazanmalarını etkilediği bilinmektedir (Dukes ve Ming, 2006; Phoon vd., 2013). Bu nedenle öğretmenlere çok kültürlülüğe yönelik hizmet öncesinde sunulacak uygulamalı eğitimlerin önemli olduğu düşünülmektedir. Kostelnik ve diğerleri (2019), farklılıklara saygı ve değer, GUU'yu esas alan programlarda uygulamaların temel odağını oluşturduğunu vurgulamıştır. Buna karşın öğretmenlerin çok kültürlülüğe yönelik tutumları ile gelişime uygun uygulamaları arasındaki ilişkiyi inceleyen sınırlı çalışmanın olduğu görülmüştür (Tarman ve Tarman, 2011). Bu çalışmada gelişime uygun eğitim programları planlayan ve uygulayan okul öncesi öğretmenlerinin, çok kültürlü eğitim konusunda olumlu bir anlayışa sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde mevcut araştırmada gelişime uygun uygulamalara yönelik inanç düzeyi yüksek olan öğretmenlerin, çok kültürlülüğe yönelik daha olumlu tutuma sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgular, öğretmenlerin gelişime uygun uygulamalar gerçekleştirebilmeleri için çok kültürlülüğe yönelik sahip oldukları olumlu tutumun önemini ortaya koymaktadır.

Araştırma kapsamında öz yeterlik alguları ortalamanın üzerinde ve altında olan öğretmenlerin oranının neredeyse birbirine eşit olduğu görülmüştür. Buna karşın pek çok çalışma, okul öncesi öğretmenlerin öz yeterliklerinin ortalamanın üzerinde olduğunu göstermektedir (Emam ve Mohamed, 2011; Gömleksiz ve Serhatlıoğlu, 2013; Kesgin, 2006; Kotaman, 2010). Öğretmenlerin öz yeterlik algısının geleneksel veya yapılandırmacı bir eğitim anlayışı benimsemelerini, dolayısıyla gelişime uygun uygulamalar gerçekleştirme durumlarını etkilediği bilinmektedir (OECD, 2009). Bu konuya yönelik sınırlı sayıda çalışma olmasına karşın yapılan çalışmalar kendilerini yeterli olarak algılayan okul öncesi öğretmenlerin çocuk merkezli uygulamaları tercih etme eğiliminde olduğunu ve daha gelişime uygun eğitim uygulamaları gerçekleştirdiğini göstermektedir (Çobanoğlu, 2011; Guo vd., 2010; Perren vd., 2017). Dolayısıyla araştırmalar öğretmenlerin GUU gerçekleştirebilmeleri için yüksek öz yeterlik algısına sahip olmalarının önemini ortaya koymaktadır. Buna karşın mevcut çalışmada okul öncesi

öğretmenlerinin gelişime uygun uygulamalara yönelik inanç düzeyleri ile öz yeterlik algıları arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Çobanoğlu ve diğerlerinin (2019) okul öncesi öğretmenlerin öz yeterlik inançlarının, gelişime uygun olan ve olmayan uygulamalara ilişkin inançlarını yordamadığına yönelik bulguları bu araştırmanın sonuçlarını desteklemektedir. Bu bulgular öğretmenlerin gelişimsel açıdan uygun uygulamalar yapmadıkları halde yüksek öz yeterlik algısına sahip olabileceklerini göstermektedir.

Araştırmanın diğer bir bulgusuna göre okul öncesi öğretmenlerinin gelişime uygun uygulamalara yönelik inanç düzeyleri ile çok kültürlülüğe yönelik tutumları ve öz yeterlik algıları arasında orta düzeyde pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Dolayısıyla öğretmenlerin gelişime uygun uygulamalara yönelik inanç düzeyleri arttıkça çok kültürlülüğe yönelik tutumları ve öz yeterlik algıları artmaktadır. Ayrıca öğretmenlerin çok kültürlülüğe yönelik tutumları ve öz yeterlik algıları arasında pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişkinin olduğu saptanmıştır. Benzer şekilde Yıldırım'ın (2016) çalışmasının sonuçları, sınıf içerisinde çok kültürlü eğitime yönelik yapılacak etkinliklerde öğretmen öz yeterlik ve tutum düzeylerinin etkili olduğunu göstermektedir. Bu bulgulardan hareketle öğretmenlerin bu konulara yönelik mesleki açıdan bilgi, beceri ve deneyimlerinin artırılmasının gelişimsel açıdan daha uygun uygulamalar gerçekleştirmeleri açısından önemli olduğu ifade edilebilir.

Son olarak araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin gelişime uygun uygulamaların aile, kültür ve kaynaştırma alt boyutuna yönelik inançları ile çok kültürlülüğe yönelik tutumları ve öz yeterlikleri arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Benzer şekilde Tarman ve Tarman (2011), çok kültürlülüğe yönelik olumlu tutuma sahip olan öğretmenlerin, çocukların kültürel ve bireysel farklılıklarından doğan ihtiyaçlarını karşılamak için farklılıkları kapsayan, kültürel çeşitliliği barındıran sınıf ortamı düzenlediklerini gözlemlemiştir. Ayrıca bu öğretmenlerin, ebeveynlerin programa aktif ve düzenli olarak katılımlarını teşvik eden stratejiler kullandıkları, programda ve öğretmen-çocuk etkileşiminde bazı uyarlamalar yaptıkları görülmüştür. Bunlara ek olarak mevcut çalışmada öğretmenlerin gelişime uygun uygulamalar alt boyutuna yönelik inançları ile aile, kültür ve kaynaştırma alt boyutuna yönelik inançları arasında pozitif yönde yüksek düzeyde anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Bu bulguya paralel olarak öğretmenlerin aile katılımına yönelik inançlarının gelişime uygun uygulamalara yönelik inançlarını ve uygulamalarını yordadığını ortaya koyan çalışmalar bulunmaktadır (Çobanoğlu vd., 2019; Demircan ve Tantekin Erden, 2015). Gelişime uygun uygulamalar da ebeveynlerle iletişim kurmanın önemini vurgulamaktadır (Brumbaugh, 2008). Buna karşın erken çocukluk eğitimi bağlamında aile katılımı, öğretmenler açısından eğitim uygulamalarının zorlu yönlerinden birini oluşturmaktadır (Johnson, 2011). Özellikle düşük öz yeterliğe sahip olan öğretmenler, aile katılımının önemini vurgulayan gelişime uygun uygulamalardan kaçınma eğiliminde olabilmektedir. Nitekim yapılan bazı çalışmalarda da aile katılımı sağlamak zorlanan öğretmenler gelişime uygun uygulamalar gerçekleştirirken zorlandıklarını belirtmiştir (Charlesworth vd., 1991; Erdiller ve McMullen, 2003).

Aynı zamanda mevcut çalışma kapsamında öğretmenlerin aile, kültür ve kaynaştırma alt boyutuna yönelik inançları ile çok kültürlü tutumları arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmüştür. Taştekin ve diğerlerinin (2016) çalışmasında okul öncesi öğretmenlerin çok kültürlü eğitime yönelik olarak en çok aile eğitimi ve kültürleri tanımaya yer verdikleri saptanmıştır. Işıkçı Başkaya ve diğerleri (2020) de öğretmenlerin çok kültürlülük tanımlarının, ailelerle olan etkileşimlerini etkilediğini belirtmiştir. Çok kültürlü aileler, okul ile daha az iş birliği içerisinde bulunduğundan (Artiles vd., 2010; Fishman ve Nickerson, 2015), öğretmenlerin onlara yönelik kapsayıcı şekilde aile katılımı etkinlikleri planlayıp onları eğitim sürecine dahil etmesi, gelişime uygun uygulamalar açısından önemli

görülmektedir. Özetle, mevcut çalışma ve incelenen çalışmalar doğrultusunda öğretmenlerin öz yeterliği, çok kültürlülüğe yönelik tutumu ve aile katılımına ilişkin bakış açısının, gelişime uygun uygulamalar gerçekleştirme durumlarını etkilediği belirtilebilir. Araştırma sonuçları göz önüne alınarak aşağıda birtakım öneriler sunulmuştur:

Bu çalışmada ilişkisel tarama modelinden yararlanılmıştır. Veriler, ölçek ve anket aracılığıyla toplanırken örnekleme yer alan bireyler, sosyal kabul edilebilir şekilde cevap verme eğiliminde olabileceğinden, ileriki araştırmalarda gözlem tekniğinin kullanıldığı nitel veya karma yöntemden yararlanılması önerilebilir. Gelişime uygun uygulamalara yönelik farklı inanç düzeyine sahip öğretmenlerle derinlemesine görüşme ve gözlem tekniğinin kullanıldığı karşılaştırmalı araştırmalar yapılabilir. Benzer şekilde çok kültürlülüğe yönelik tutumu ve öz yeterlik algısı farklı olan öğretmenlerin uygulamalarının, gelişime uygun olma durumunun karşılaştırıldığı araştırmalar planlanabilir.

Alanyazından farklı olarak çalışmada düşük öz yeterliğe sahip öğretmenlerin oranının yüksek olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin öz yeterlik algısı, gelişime uygun uygulamalarını etkileyebileceğinden öz yeterlik düzeylerini etkileyen etmenlerin belirlendiği ve bu eksikliklerin giderilmeye çalışıldığı eylem araştırmaları planlanabilir.

Araştırmanın sonucunda çok kültürlülüğe yönelik olumsuz tutuma sahip öğretmenlerin oranının da yüksek olduğu tespit edilmiştir. Aynı zamanda gelişime uygun uygulamalara yönelik inanç düzeyi yüksek olan öğretmenlerin, çok kültürlülüğe yönelik daha olumlu tutuma sahip olduğu belirlenmiştir. Bu sebeple öğretmenlerin gelişime uygun uygulamalar gerçekleştirebilmeleri açısından çok kültürlülüğe yönelik tutumlarının desteklenmesi önemli görülmektedir. Alanyazında çok kültürlülüğe yönelik ders ve uygulamalara maruz kalmanın, öğretmenleri olumlu yönde etkilediği görülmüştür. Bu sebeple öğretmenlere hizmet öncesi ve hizmet içinde çok kültürlülüğe ilişkin uygulamalı eğitimlerin sunulması önerilebilir. Benzer şekilde öğretmenlerin farklı kültürlerin özelliklerini bilmelerinin, her çocuğun sosyokültürel bağlamına duyarlı olmalarını ve bunu uygulamalarına yansıtılabilmelerini sağlayacağı düşünülmektedir. Bu yolla öğretmenler gelişime daha uygun uygulamalar gerçekleştirebilecektir.

Araştırmada öğretmenlerin gelişime uygun uygulamalara yönelik inançları ile aile, kültür ve kaynaştırmaya yönelik inançları arasında pozitif yönde yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Gelişime uygun uygulamalar gerçekleştirebilmeleri için öğretmenlerin aileler ile etkili iletişim kurabilmeleri ve onların katılımlarını sağlayabilmeleri önemli olduğundan Türkiye’de öğretmen yetiştirme programlarının çoğunda verilen aile eğitimi ve katılımı dersinin içeriği gelişime uygun uygulamalarla ilişkili olarak zenginleştirilebilir. Ayrıca öğretmen yetiştirme programlarına gelişime uygun uygulamaların yer aldığı ve öğretmen adaylarının bu konuda çeşitli deneyim ve donanım edinmelerine yönelik ders içerikleri eklenebilir.

Araştırmanın birtakım sınırlılıkları bulunmaktadır. Bunların başında çalışmada pandemi nedeniyle kolay ulaşılabilir örnekleme yönteminden yararlanılmıştır. Örneklemin normal dağılıma daha yakın olabilmesi için farklı örnekleme yöntemleri kullanılarak benzer araştırmaların gerçekleştirilmesi ve daha büyük örneklemlere ulaşılması önerilebilir. Ayrıca araştırmanın çevrim içi form oluşturucu (Google Forms) yerine yüz yüze gerçekleştirilmesinin, verilerin geçerliği ve güvenilirliğini artıracakı düşünülmektedir.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Araştırmanın yürütülmesi sürecinde araştırmacılar eşit oranda katkı sağlamışlardır.

Çıkar Çatışması Beyanı

Yazarlar arasında çıkar çatışması bulunmamaktadır.

KAYNAKLAR

- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü. (2022). Engelli ve yaşlı istatistik bülteni. Erişim adresi: https://www.aile.gov.tr/media/120191/eyhgm_istatistik_bulteni_eylul2022.pdf
- American Psychological Association (2002). Guidelines on multicultural education, training, research, practice, and organizational change for psychologists. Erişim adresi: <https://www.apa.org/about/policy/multicultural-guidelines-archived.pdf>
- Artiles, A., Kozleski, E. B., Trent, S. Osher, D. ve Ortiz, A. (2010). Justifying and explaining disproportionality, 1968-2008: A critique of underlying views of culture. *Exceptional Children*, 76(3), 279-299. doi:10.1177/00224669070400040101
- Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. New Jersey: Prentice Hall.
- Banks, J. A. ve Banks, C. A. (2004). *Handbook of research on multicultural education* (2nd ed.). San Francisco: Jossey-Bass.
- Bredenkamp, S. (2015). *Erken çocukluk eğitiminde etkili uygulamalar* (Çev. H. Z. İnan ve T. İnan). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Brown, A. L. T. (2020). *Developmentally appropriate practices: Do principals' beliefs matter?* (Unpublished doctoral dissertation). Wilkes University School of Education, Pennsylvania.
- Brumbaugh, E. (2008). DAP in ECE: Respect. *Kappa Delta Pi Record*, 44(4), 170-175. doi:10.1080/00228958.2008.10516518
- Büyüköztürk, Ş. (2019). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı: İstatistik, araştırma deseni, SPSS uygulamaları ve yorum* (25. bs.). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Charlesworth, R., Hart, C. H., Burts, D. C. ve Hernandez, S. (1991). Kindergarten teachers' beliefs and practices. *Early Child Development and Care*, 70(1), 17-35. <https://doi.org/10.1080/0300443910700103>
- Creswell, J. W. ve Creswell, J. D. (2018). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (5th ed.). CA: SAGE Publications.
- Çapçı, S. (2020). *Okul öncesi öğretmenlerinin çokkültürlü yeterlik algıları ve çokkültürlü eğitim uygulamaları* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çobanoğlu, R. (2011). *Okul öncesi eğitimde eğitim programı uygulamasının yordayıcıları olarak öğretmen öz yeterlik ve öğretmenlik inançları* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Çobanoğlu, R., Çapa Aydın, Y. ve Yıldırım, A. (2019). Sources of teacher beliefs about developmentally appropriate practice: a structural equation model of the role of teacher efficacy beliefs. *European Early Childhood Education Research Journal*, 27(2), 195-207. doi:10.1080/1350293X.2019.1579547
- Demircan, Ö. ve Tantekin Erden, F. (2015). Parental involvement and developmentally appropriate practices: A comparison of parent and teacher beliefs. *Early Child Development and Care*, 185(5), 209-225. doi:10.1080/03004430.2014.919493
- Dukes, C. ve Ming, K. (2006). Fostering cultural competence through school-based routines. *Multicultural Education*, 11(3), 42-48. https://doi.org/10.1163/9789087905705_014
- Emam, M. M. ve Mohamed, A. H. H. (2011). Preschool and primary school teachers' attitudes towards inclusive education in Egypt: The role of experience and self-efficacy. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 29, 976-985. doi:10.1016/j.sbspro.2011.11.331
- Erdiller, Z. B. ve McMullen, M. B. (2003). Turkish teachers' beliefs about developmentally appropriate practices in early childhood education. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25, 84-93.

- Fishman, C. E. ve Nickerson, A. B. (2015). Motivations for involvement: A preliminary investigation of parents of students with disabilities. *Journal of Child and Family Studies*, 24(2), 523-535. doi:10.1007/s10826-013-9865-4
- Gömlüksüz, M. N. ve Serhatlıoğlu, B. (2013). Okul öncesi öğretmenlerinin öz-yeterlik inançlarına ilişkin görüşleri. *Turkish Studies*, 8(7), 201-221. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.5336>
- Guo, Y., Piesta, S. B., Justice, L. M. ve Kaderavek, J. N. (2010). Relations among preschool teachers' self-efficacy, classroom quality, and children's language and literacy gains. *Teaching and Teacher Education*, 26(4), 1094-1103. doi: 10.1016/j.tate.2009.11.005
- Gürbüz, N. ve Şahin, F. (2015). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Hedge, A. V. ve Cassidy, D. J. (2009a). Teachers' beliefs and practices regarding developmentally appropriate practices: A study conducted in India. *Early Child Development and Care*, 179(7), 837-847. doi:10.1080/03004430701536491
- Hedge, A. V. ve Cassidy, D. J. (2009b). Kindergarten teachers' perspectives on developmentally appropriate practices (DAP): A study conducted in Mumbai (India). *Journal of Research in Childhood Education*, 23(3), 367-381. doi:10.1080/02568540909594667
- Hedge, A. V., Sugita, C., Mitchell, L. C. ve Averett, P. (2014). Japanese nursery and kindergarten teacher's beliefs and practices regarding developmentally appropriate practices. *International Journal of Early Years Education*, 22(3), 301-314. doi:10.1080/09669760.2014.948390
- Işıkçı Başkaya, G., Alisınanoğlu, F., Demircan, H. Ö. ve Tahta, F. (2020). Erken çocukluk dönemi öğretmenlerinin çokkültürlülüğe dair bakış açıları ve uygulamaları üzerine bir inceleme. *Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi*, 4(2), 9-29. doi:10.24130/eccd-jecs.1967202042223
- Johnson, F. V. (2011). *Examining the impact of teacher perceptions of barriers of parental involvement* (Unpublished doctoral dissertation). Walden University Educational Leadership, Administration and Policy, CA.
- Johnson Ferguson, M. S. (2018). *Identifying strategies of culturally relevant and developmentally appropriate instructional practices for African American prekindergarten children through individualized preservice and in-service professional development for early childhood administrators and educators*. (Unpublished doctoral dissertation). Pepperdine University College of Education, MN.
- Karasar, N. (2006). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Karuppiah, N. ve Berthelsen, D. (2011). Multicultural education: The understandings of preschool teachers in Singapore. *Australasian Journal of Early Childhood*, 36(4), 38-42. doi:10.1177/183693911103600406
- Kesgin, E. (2006). *Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin öz-yeterlik düzeyleri ile problem çözme yaklaşımlarını kullanma düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi (Denizli ili örneği)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Kim, H. K. (2013). A comparison of early childhood preservice teachers' beliefs about music and developmentally appropriate practice between South Korea and the US. *Australasian Journal of Early Childhood*, 38(2), 122-128. <https://doi.org/10.1177/183693911303800215>
- Kim, H. K. ve Han, H. S. (2015). Understanding early childhood teachers' beliefs and self-stated practices about social competence instructional strategies in the context of developmentally appropriate practice: A comparison of preservice and in-service teachers in the United States. *European Early Childhood Education Research Journal*, 23(4), 476-496. doi:10.1080/1350293X.2015.1087152
- Kim, J., Kim, S. ve Maslak, M. A. (2005). Toward an integrative 'educare' system: An investigation of teachers' understanding and uses of developmentally appropriate practices for young children in Korea. *Journal of Research in Childhood Education*, 20, 49-56. <https://doi.org/10.1080/02568540509594550>
- Kimzan, İ. ve Arıkan, A. (2018). Erken çocukluk dönemi öğretmen adaylarının çokkültürlü eğitime yönelik tutumlarının incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(3), 670-686. doi:10.17679/inuefd.426978
- Korkmaz, İ. (2020). Kuramdan uygulamaya eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri. B. Oral ve A. Çoban (Ed.), *Nicel araştırmalarda evren, örneklem, örnekleme teknikleri* içinde (s. 147-159). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

- Kostelnik, M. J., Sodermann, A. K., Whiren, A. P. ve Rupiper, M. L. (2019). *Gelişime uygun eğitim programı erken çocukluk eğitiminde en iyi uygulamalar* (Çev. E. Ahmetoğlu ve İ. H. Acar). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kotaman, H. (2010). Turkish early childhood educators' sense of teacher efficacy. *Electronic Journal of Research in Educational Psychology*, 8(2), 603-616. doi:10.25115/ejrep.v8i2i1.1380
- McMullen, M., Elicker, J., Wang, J., Erdiller, Z., Lee, S., Lin, C. ve Sun, P. (2005). Comparing beliefs about appropriate practice among early childhood education and care professionals from the U.S., China, Taiwan, Korea and Turkey. *Early Childhood Research Quarterly*, 20, 451-464. doi:10.1016/j.ecresq.2005.10.005
- NAEYC (2009). Developmentally appropriate practice in early childhood programs serving children from birth through age 8: Position statement. Erişim adresi: www.naeyc.org/files/naeyc/file/positions/PSDAP.pdf
- NAEYC (2019). NAEYC early learning program accreditation standards and assessment items. Erişim adresi: https://www.naeyc.org/sites/default/files/globally-shared/downloads/PDFs/accreditation/early-learning/standards_assessment_2019.pdf
- Neuharth Pritchett, S., Reiff, J. C. ve Pearson, C. A. (2001). Through the eyes of preservice teachers: Implications for the multicultural journey from teacher education. *Journal of Research in Childhood Education*, 15(2), 256-269. <https://doi.org/10.1080/02568540109594965>
- OECD (2009). Creating effective teaching and learning environments. First results from TALIS. Erişim adresi: <https://www.oecd.org/education/school/43023606.pdf>
- Pallant, J. (2017). *SPSS kullanma kılavuzu: SPSS ile adım adım veri analizi* (Çev. S. Balcı ve B. Ahi). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Parker, A. ve Neuharth Pritchett, S. (2006). Developmentally appropriate practice in kindergarten: Factors shaping teacher beliefs and practice. *Journal of Research in Childhood Education*, 21(1), 65-78, doi: 10.1080/02568540609594579
- Perren, S., Herrmann, S., Iljuschin, I., Frei, D., Körner, C. ve Sticca, F. (2017). Child-centred educational practice in different early education settings: Associations with professionals' attitudes, self-efficacy, and professional background. *Early Childhood Research Quarterly*, 38(1), 137-148. doi:10.1016/j.ecresq.2016.07.001
- Phoon, H. S., Abdullah, M. N. L. Y. ve Abdullah, A. C. (2013). Unveiling Malaysian preschool teachers' perceptions and attitudes in multicultural early childhood education. *The Asia-Pacific Education Researcher*, 22(4), 427-438. doi:10.1007/s40299-012-0042-0
- Ruto Korir, R. C. (2010). *Preschool teachers' beliefs of developmentally appropriate educational practices* (Unpublished doctoral dissertation). University of Pretoria Department of Educational Psychology, Pretoria.
- Soyalp, H. (2019). *Okul öncesi öğretmenlerinin gelişime uygun uygulamalara yönelik inançlarının sınıflarındaki 3-6 yaş arası çocukların sosyal becerilerine etkisinin boylamsal olarak incelenmesi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Suk Lee, Y., Baik, J. ve Charlesworth, R. (2006). Differential effects of kindergarten teacher's beliefs about developmentally appropriate practice on their use of scaffolding following inservice training. *Teaching and Teacher Education*, 22, 935-945. doi:10.1016/j.tate.2006.04.041
- Şahin, İ. T. (2013). *Preschool teachers' beliefs and practices related to developmentally appropriate classroom management* (Unpublished doctoral dissertation). Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Şahin Sak, İ. T. ve Sak, R. (2017). Gelişime uygun uygulamalar inanç ölçeğinin Türkçeye uyarlanması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41, 346-362. doi: 10.21764/efd.17842
- Şahin Sak, İ. T., Tantekin-Erden, F. ve Pollard-Durodola, S. (2018). Turkish preschool teachers' beliefs and practices related to two dimensions of developmentally appropriate classroom management. *Education 3-13*, 46(1), 102-116. doi: 10.1080/03004279.2016.1194447
- Tarman, İ. ve Tarman, B. (2011). Developing effective multicultural practices: A case study of exploring a teachers' understanding and practices. *The Journal of International Social Research*, 4(17), 578-598. Erişim adresi: <https://silo.tips/download/developing-effective-multicultural-practices-a-case-study-of-exploring-a-teacher>

- Taştekin, E., Bozkurt Yükçü, Ş., İzoğlu, A., Güngör, İ., Işık Uslu, A. E. ve Demircioğlu, H. (2016). Okul öncesi öğretmenlerinin çokkültürlü eğitime yönelik tutumlarının ve algılarının incelenmesi. *Hacettepe Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 1-18.
- Tschannen Moran, M. ve Hoy, A. (2001). Teacher efficacy: capturing an elusive concept. *Teaching and Teacher Education*, 17(7), 785–805. [http://dx.doi.org/10.1016/S0742-051X\(01\)00036-1](http://dx.doi.org/10.1016/S0742-051X(01)00036-1)
- Uluslararası Göç İstatistikleri, 2021. (2023, Nisan). Türkiye İstatistik Kurumu Haber Bülteni, 45814. Erişim adresi: <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Uluslararası-Goc-Istatistikleri-2021-45814>
- Van Tartwijk, J., den Brok, P., Veldman, I. ve Wubbels, T. (2009). Teachers' practical knowledge about classroom management in multicultural classrooms. *Teaching and Teacher Education*, 25(3), 453-460. doi:10.1016/j.tate.2008.09.005
- Wortham, S. C. (2006). *Early childhood curriculum developmental bases for learning and teaching* (4. bs.). NJ: Pearson Merrill Prentice Hall.
- Yazıcı, S., Başol, G. ve Toprak, G. (2009). Öğretmenlerin çokkültürlü eğitim tutumları: Bir güvenilirlik ve geçerlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Journal of Education*, 37(37), 229-242.
- Yıldırım, S. (2016). *Kosova'daki öğretmenlerin çokkültürlü eğitime yönelik bilgi, inanç, tutum ve özyeterliklerinin sınıf içi uygulamalarıyla ilişkisinin incelenmesi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- Zotou, E. (2017). Early childhood teachers' perceptions of intercultural education in state schools of Thessaloniki and surrounding areas. *Journal of Language and Cultural Education*, 5(3), 127-143. doi: 10.1515/jolace-2017-003

EXTENDED ABSTRACT

Developmentally appropriate practices, which is a child-centered early childhood education approach, is an educational approach that is organized according to the age, experience, interests and skills of children and supports them in reaching the goals they can achieve (Bredekamp, 2015). In the process of planning, implementing and evaluating these practices, it is important for the teacher to have a positive attitude towards diversity and to have high self-efficacy. Having a positive attitude towards multiculturalism means that teachers perceive individual differences positively and reflect them in the educational environment (Kostelnik et al., 2019). Teachers' high self-efficacy ensures that they are open to new ideas in the learning process and that they are aware of children's interests and needs (Tschannen Moran & Hoy, 2001). As a result, it can be said that teachers' attitudes towards multiculturalism and self-efficacy levels are important in order to support each child in educational environments and to include differences in the learning process.

The aim of this study is to examine the relationship between preschool teachers' beliefs about practices suitable for development, their attitudes towards multiculturalism and their self-efficacy perceptions.

1. What is the belief level of preschool teachers towards developmentally appropriate practices?
2. What are the attitudes of preschool teachers towards multiculturalism?
3. What are the self-efficacy perceptions of preschool teachers?
4. Is there a significant difference between the scores of the attitude scale towards multiculturalism of preschool teachers who have different levels of beliefs towards developmentally appropriate practices?
5. Is there a significant difference between the scores of the self-efficacy scale of preschool teachers who have different levels of beliefs towards developmentally appropriate practices?
6. Is there a correlational between preschool teachers' beliefs towards developmentally appropriate practices and their attitudes towards multiculturalism and their self-efficacy perceptions?

The study was conducted using the correlational survey model, one of the quantitative research methods. The population of the research consists of preschool teachers in preschool education institutions in Eskişehir and Kırıkkale. The sample of the research is 150 preschool teachers reached by convenience sampling method. Research data were collected with the Developmentally Appropriate Practice Teacher Beliefs Scale, The Multicultural Teacher Attitude Scale and Self-Efficacy Scale via Google Forms. In the analysis of the data obtained from the research, descriptive statistical techniques, Mann-Whitney U Test and Spearman correlation analysis were used.

As a result of the research, it was determined that teachers' beliefs towards developmentally appropriate practices are high level, their perceptions of self-efficacy are middle level, and their attitudes towards multiculturalism are positive. However, it was determined that the rate of teachers who have a negative attitude towards multiculturalism is high. It was deduced that teachers' different levels of beliefs towards developmentally appropriate practices caused a significant difference on their attitudes towards multiculturalism, but did not cause a significant difference on their perceptions of self-efficacy. In addition, it was determined that when teachers' beliefs towards developmentally appropriate practices increased, their positive attitudes towards multiculturalism and their self-efficacy increased. Finally, in the study, it was determined that there was a moderately significant positive correlation between the

beliefs of preschool teachers about the sub-dimensions of family, culture and inclusion of developmentally appropriate practices, and their attitudes and self-efficacy towards multiculturalism. Besides, within the scope of the current study, it was observed that there was a moderately significant positive relationship between teachers' beliefs about family, culture and inclusion sub-dimension and their multicultural attitudes.

Since the individuals in the sample may tend to respond in a socially acceptable manner while the data are collected through scales and questionnaires, it may be suggested to use the qualitative or mixed method, in which the observation technique is used, in future studies. Comparative research using in-depth interviews and observation techniques can be conducted with teachers who have different levels of belief towards developmentally appropriate practices. Similarly, studies can be planned to compare the practices of teachers who have different attitudes towards multiculturalism and different self-efficacy perceptions, and their developmentally appropriate practices. It is considered important to support teachers' attitudes towards multiculturalism in order to carry out developmentally appropriate practices. In the literature, it has been seen that being exposed to courses and practices towards multiculturalism has a positive effect on teachers. For this reason, it can be recommended to provide teachers with practical training on multiculturalism before and during the service. In addition, it is important for teachers to be able to communicate effectively with families and ensure their participation so that they can implement developmentally appropriate practices. For this reason, the content of the family education and participation course, which is given in most of the teacher training programs in Turkey, can be enriched in relation to the developmentally appropriate practices.

The research has some limitations. Firstly, the convenience sampling method was used in the research due to the pandemic. In order for the sample to be closer to the normal distribution, it may be recommended to carry out similar studies using different sampling methods and to reach larger samples. In addition, it is thought that conducting the research face-to-face instead of an online form builder will increase the validity and reliability of the data.